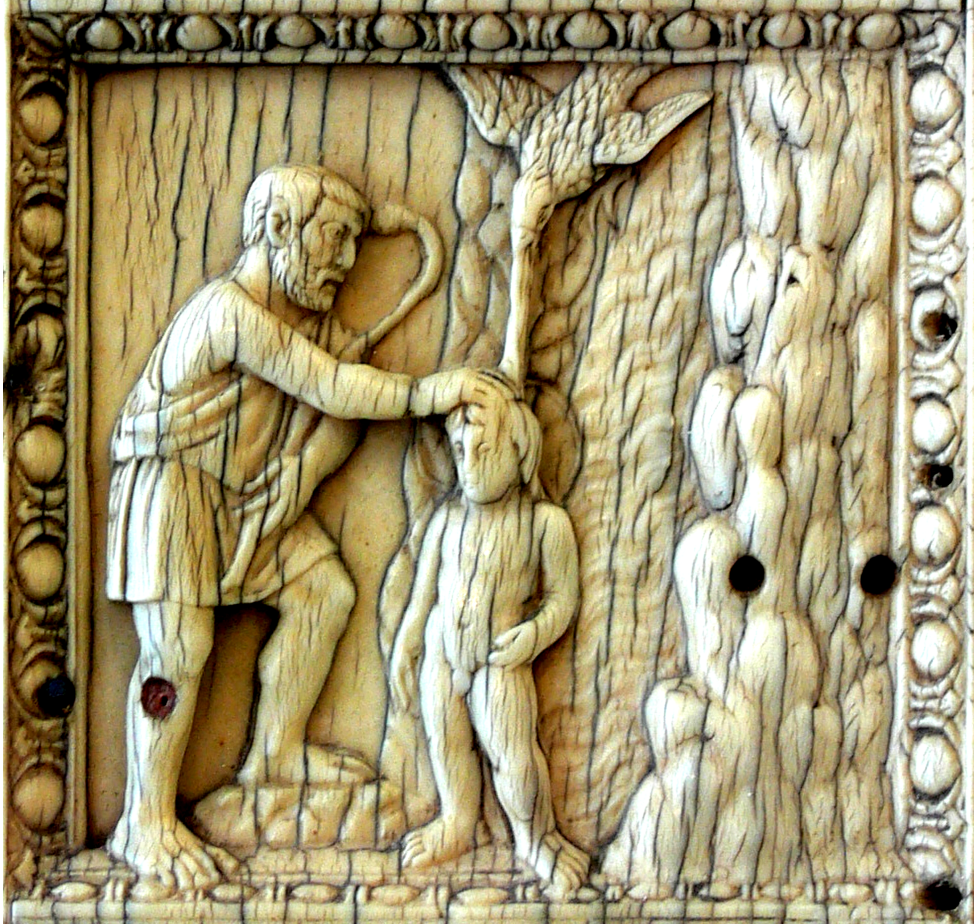

Jesu dop

[Jesu dop i elfenben från Italien i början av 400-talet, nu i Berlin. I tidiga avbildningar av Jesu dop är Johannes mycket större än Jesus, och det har spekulerats i att det skulle kunna hänga samman med Joh, 3:30, “Han skall bli större och jag bli mindre”. Jesus är här, liksom i andra tidiga avbildningar, förhållandevis ung, välrakad och korthårig.]

söndagen den 9:e januari 2022 kl. 11:00
i Slottskyrkan, Stockholm

INTROITUS

Mal 3:1; 1 Krön 29:12; Ps (88)89:20,28,29

Adveniente Xpisto,
stella magna visa est,
et a Magis adoratus est:
hodie in Iordane baptizatus est,
quia

Efter att Kristus kommit
syntes en stor stjärna,
och han blev tillbedd av de vise.
Idag döptes han i Jordan,
ty

*Ecce advenit
dominator Dominus,*

*se, han kommer,
Herren och härskaren,*

Rex regum ipse regnans
in throno patris sui,

kungars kung, själv regerande
på sin faders tron,

et regnum in manu eius

och kungadömet är i hans hand,

Quod permanet
nunc et in aeternum,

som han bibehåller
nu och i evighet,

et potestas, et imperium,

och makten och herraväldet.

**tunc locutus es
in visione sanctis tuis
et dixisti posui adiutorium
in potentem
exaltavi electum
de plebe mea**

**Du talade då
i en vision till dina heliga
och sade: Jag har gett hjälp
till den mäktige,
jag har upphöjt den utvalde
av mitt folk,**

**et ego primogenitum
ponam illum
excelsum prae regibus terrae**

**och till min förstfödde
skall jag göra honom,
upphöjd över jordens konungar.**

**in aeternum servabo illi
misericordiam meam
et testamentum meum fidele ipsi**

**I evighet skall jag bevara åt honom
min barmhärtighet
och mitt förbund troget åt honom.**

Gloria Patri et Filio
et Spiritui Sancto
sicut erat in principio
et nunc et semper
et in saecula saeculorum, amen.

Ära åt Fader och Son
och Helig Ande
som det var i begynnelsen
och nu och alltid
och i evigheters evighet, amen.

*Ecce advenit
dominator Dominus:
et regnum in manu eius,
et potestas, et imperium.*

*Se, han kommer,
Herren och härskaren,
och kungadömet är i hans hand,
och makten och herraväldet.*

[Detta är ett *introitus*, dvs det som sjungs medan man går i procession in i kyrkan. Ett *introitus* består av verserna till en psaltarpsalm, i detta fall nr **89** (på latin nr **88**), ovan skriven med fetstil. Till psaltarpsalmen hör en antifon, ett slags refräng (ovan skriven med kursiv: *Ecce advenit...*) som omger verserna. Texten till antifonen brukar vara från Bibeln, och man kan förse denna text med små kommenterande eller uttolkande inskott, *troper*, ett bruk som var populärt från tusentalet och framåt. Det är dessa troper som är skrivna med normal stil i texten på förra sidan.]

EFTER GT

1 Joh 5:6-8

Hic est qui venit
per aquam et sanguinem,
Jesus Christus:

Han är den som kom
genom vatten och blod,
Jesus Kristus.

Non in aqua solum,
sed in aqua et sanguine.

Inte i vatten bara,
utan i vatten och blod.

Tres sunt,
qui testimonium dant
(*in caelo*:

Tre är det,
som ger vittnesbörd
(*i himlen*:

*Pater, Verbum
et Spiritus Sanctus:
et hi tres unum sunt.*

*Fadern, Ordet
och Den Helige Ande,
och dessa tre är ett.*

*Et tres sunt,
qui testimonium dant
in terra):*

*Och tre är det,
som ger vittnesbörd
på jorden):*

Spiritus, Aqua,
et Sanguis:
et hi tres unum sunt.

Ande, vatten,
och blod:
och dessa tre är ett.

[Det kursiverade avsnittet inom parentes kallas *Comma Iohanneum*, det Johanninska avsnittet, ett tillägg som inte finns med i de äldsta biblarna. En hypotes är att tillägget på 300-talet kan ha varit en fotnot som skulle ge en treenig tolkning av "ande, vatten och blod", och att den gradvis tillagts i själva texten. Avsnittet finns med i t ex King James Bible, och ibland ända in i 1900-talet. Senare tiders biblar har för det mesta tagit bort det, även om vissa argumenterat för att ha kvar det pga treenighets-tolkningen.]

EFTER ALLELUIA

Matt. 3:16-17; Mark. 1:10-11; Luk. 3:21-22; Joh. 1:32-34

*In columbe
specie*

*I en duvas
gestalt*

Spiritus Sanctus visus est,
Paterna vox audita est:

syntes den Helige Ande,
den faderliga rösten hördes:

Hic est Filius meus dilectus,
in quo mihi bene complacui.

Detta är min älskade son
i vilken jag funnit behag.

Coeli aperti sunt super eum,
et vox Patris intonuit:

Himlen öppnades över honom,
och Faderns röst dånade:

Hic est Filius meus dilectus,
in quo mihi bene complacui.

Detta är min älskade son
i vilken jag funnit behag.

[Det är vanligt att gregorianska sånger intoneras av försångare som sjunger början av sången för att ge ton, så att alla andra sedan ska kunna haka på. Under 1100-talet gjordes utsirade och utbroderade flerstämmiga sättningar av dessa intonationer, som t ex frasen *In columbe*, "I en duvas", ovan.]

KOMMUNION

Gal. 3:27

*Omnes qui in Christo
baptizati estis,
Christum induistis,
alleluia.*

*Alla ni som i Kristus
är döpta
har iklätt er Kristus,
alleluia.*

Ps (88)89:20-29

**tunc locutus es
in visione sanctis tuis
et dixisti posui adiutorium
in potentem
exaltavi electum
de plebe mea**

**Du talade då
i en vision till dina heliga
och sade: Jag har gett hjälp
till den mäktige,
jag har upphöjt den utvalde
av mitt folk,**

**inveni David servum meum
in oleo sancto meo
linui eum**

**Jag har funnit David, min tjänare;
med min heliga olja
har jag upprättat honom**

**manus enim mea
auxiliabitur ei
et brachium meum
confirmabit eum**

**ty min hand
har gett hjälp åt honom
och min arm
har stadfäst honom.**

**nihil proficiet inimicus in eo
et filius iniquitatis
non adponet nocere eum**

**inget skall gagna fienden hos honom
och orättvisans son
skall inte kunna skada honom**

*Omnes qui in Christo
baptizati estis,
Christum induistis,
alleluia.*

*Alla ni som i Kristus
är döpta
har iklätt er Kristus,
alleluia.*

et concidam
 a facie ipsius
 inimicos eius
 et odientes eum
 in fugam convertam

et veritas mea
 et misericordia mea
 cum ipso
 et in nomine meo
 exaltabitur cornu eius

et ponam in mari manum eius
 et in fluminibus dexteram eius

ipse invocabit me
 pater meus es tu
 Deus meus
 et susceptor salutis meae

*Omnes qui in Christo
 baptizati estis,*

et ego primogenitum
 ponam illum
 excelsum prae regibus terrae

in aeternum servabo illi
 misericordiam meam
 et testamentum meum fidele ipsi.

Gloria Patri et Filio...

*Omnes qui in Christo
 baptizati estis,*

och jag skall fälla,
 framför hans ansikte,
 hans fiender
 och de som är fientliga mot honom
 skall jag vända på flykt,

och min sanning
 och min barmhärtighet
 skall vara med honom
 och i mitt namn
 skall hans horn upphöjas,

och jag skall sätta hans hand i havet
 och i floderna hans högra hand.

Han skall åkalla mig:
 Du är min Fader,
 min Gud
 och min frälsares upprätthållare

*Alla ni som i Kristus
 är döpta...*

och till min förstfödde
 skall jag göra honom,
 upphöjd över jordens konungar.

I evighet skall jag bevara åt honom
 min barmhärtighet
 och mitt förbund troget åt honom.

Ära vare Fadern och Sonen...

*Alla ni som i Kristus
 är döpta...*

POSTLUDIUM

Alma redemptoris mater
que pervia celi
porta manes et stella maris,
succurre cadenti

Återlösarens hulda moder,
du som himlens öppna
port förblir, och havets stjärna,
bispring det fallna

surgere qui curat populo
tu que genuisti
natura mirante tuum
sanctum genitorem

folket som försöker resa sig,
du som födde
– till naturens förvåning – din
heliga skapare,

virgo prius ac posterius
gabrielis ab ore
sumens illud ave
peccatorum miserere.

jungfru innan och efter
från Gabriels mun
du upptog detta "Ave",
ha förbarmande med syndare.

[En av de fyra stora Maria-antifonerna. Förutom denna, *Alma redemptoris mater* som sjungs från första advent t o m kyndelsmäss, så är de *Ave Regina coelorum* t o m påskafton, *Regina coeli* under påsktid, och *Salve Regina* under resten av året.]